

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/128/2002

WYBORY SAMORZĄDOWE - ZAINTERESOWANIE I PREFERENCJE PARTYJNE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Zainteresowanie planowanymi na październik wyborami samorządowymi deklaruje, podobnie jak przed miesiącem, ponad połowa uprawnionych do głosowania (56%). W porównaniu z sondażem czerwcowym obecnie¹ nieco więcej badanych (o 4 punkty procentowe) twierdzi, że zbliżające się wybory interesują ich w dużym stopniu.

Tabela 1

W tym roku odbędą się wybory samorządowe do rad gminnych, powiatowych i sejmików wojewódzkich. Czy Pana(ia) wybory te:	Wskazania respondentów według terminów badań						
	VIII '98	IX '98	I '02	IV '02	V '02	VI '02	VII '02
	w procentach						
– bardzo interesują	11	15	8	11	11	13	17
– raczej interesują	39	48	34	35	36	42	39
– raczej nie interesują	24	23	31	27	27	26	25
– zupełnie nie interesują	23	12	23	23	24	18	18
Trudno powiedzieć	3	2	4	4	2	1	1

Udział w wyborach deklaruje 58% ankietowanych. Odsetek tych deklaracji jest o 3 punkty niższy od rejestrowanego w czerwcu. Nieco więcej osób niż przed miesiącem (o 4 punkty procentowe) zapowiada swoją absencję w tym głosowaniu.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (146) przeprowadzono w dniach 5-8 lipca 2002 roku na liczącej 1024 osoby reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	VIII '98	IX '98	VI '02	VII '02
	w procentach			
Na pewno wezmę w nich udział	41	56	43	45
Raczej wezmę w nich udział	19	13	18	13
Jeszcze nie wiem	15	17	19	18
Raczej nie wezmę w nich udziału	11	4	7	11
Na pewno nie wezmę w nich udziału	14	9	13	13

Stosunkowo największym zainteresowaniem cieszą się nadchodzące wybory na wsi i w małych miastach. Tu także deklaracje udziału w głosowaniu są częstsze niż w większych miejscowościach.

Tabela 3

Miejsce zamieszkania	Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?		
	Tak	Jeszcze nie wiem	Nie
	w procentach		
Wieś	66	14	20
Miasto do 20 tys. mieszkańców	60	20	20
Miasto od 20 do 100 tys.	49	23	27
Miasto od 101 do 500 tys.	54	18	28
Miasto powyżej 501 tys. mieszkańców	52	19	29

Udział w wyborach władz samorządowych częściej deklarują mężczyźni niż kobiety, częściej też respondenci w wieku od 45 do 54 lat. Stosunkowo najrzadziej chęć głosowania zgłaszają najmłodszy badani. Jednak najsilniej na deklaracje uczestnictwa w wyborach samorządowych, podobnie zresztą jak w innych głosowaniach, wpływają: poziom wykształcenia badanych, ocena własnej sytuacji materialnej oraz zainteresowanie polityką. Zamiar głosowania najczęściej deklarują osoby z wyższym wykształceniem, dobrze sytuowane, zainteresowane wydarzeniami politycznymi i mające wyrobione poglądy polityczne. Spośród grup społeczno-zawodowych swój udział w wyborach najbardziej powszechnie zapowiadają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz rolnicy.

Deklaracje uczestniczenia w jesiennych wyborach są wyraźnie częstsze wśród osób o prawicowych niż lewicowych poglądach politycznych (odpowiednio: 76% i 60%). Spośród elektoratów partyjnych zamiar głosowania najczęściej zgłaszają zwolennicy PSL.

Tabela 4

Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?	Elektoraty partii politycznych					
	LPR	PO RP	PSL	PiS	Samoobrona	SLD
	w procentach					
Tak	84	84	91	84	85	85
Jeszcze nie wiem	10	11	5	10	11	8
Nie	6	5	4	6	4	7

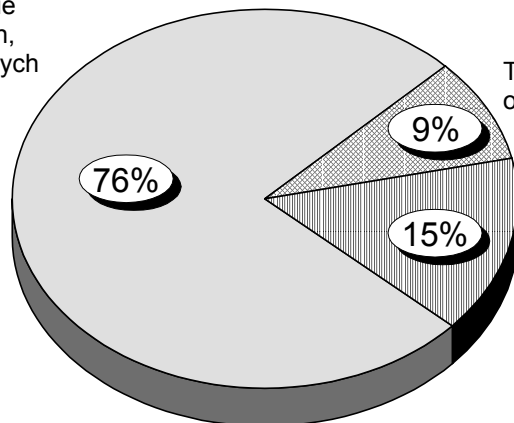
CZY ZNAMY JUŻ KANDYDATÓW?

Do wyborów samorządowych pozostało jeszcze blisko trzy miesiące. Większość tego czasu to jednak okres wakacyjny, kiedy życie polityczne toczy się w wolniejszym tempie, a dla obywateli wydarzenia polityczne schodzą na dalszy plan. Poza tym w mediach, po okresie zwiększonego zainteresowania związanego z dyskusjami i zmianami ustawowymi, wprowadzającymi bezpośrednie wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, także panuje kanikuła, a informacje o nadchodzących wyborach pojawiają się nieco rzadziej. Jaką zatem wiedzę mają przyszli wyborcy o tych, którzy będą się ubiegać o ich głosy w jesiennych wyborach?

Zdecydowana większość ankietowanych (76%) nie zetknęła się jeszcze z żadnymi informacjami na temat ewentualnych kandydatów w bezpośrednich wyborach wójtów, burmistrzów czy prezydentów miast. Co siódmy badany (15%) słyszał o kilku kandydaturach, a kolejne 9% - o jednej osobie zamierzającej ubiegać się o to stanowisko w ich miejscowości.

RYS. 1. CZY WIE PAN(I), KTO W PANA(I) MIEJSCOWOŚCI BĘDZIE KANDYDOWAŁ W JESIENNYCH WYBORACH SAMORZĄDOWYCH NA STANOWISKO WÓJTA (BURMISTRZA, PREZYDENTA MIASTA)?

Nie, nie wiem, kto będzie kandydował w wyborach, nie słyszałem(a)m o żadnych kandydatach

Tak, słyszałem(a)m o jednym kandydacie

Tak, słyszałem(a)m o kilku kandydatach

W kwestii ewentualnych kandydatów wyraźnie lepiej poinformowani są ankietowani z małych miejscowości - wsi oraz miast do 20 tys. ludności, a także mieszkańcy największych aglomeracji. Nie zmienia to faktu, że nawet w tych miejscowościach wiedza mieszkańców o osobach zamierzających startować w wyborach jest jeszcze bardzo ograniczona.

Tabela 5

Czy wie Pan(i), kto w Pana(i) miejscowości będzie kandydował na stanowisko wójta (burmistrza, prezydenta miasta)?	Wielkość miejscowości				
	wieś	miasto do 20 tys. mieszkańców	od 20 do 100 tys.	od 101 do 500 tys.	miasto powyżej 501 tys. mieszkańców
	w procentach				
Tak, słyszałem(a)m o kilku kandydatach	19	13	13	9	20
Tak, słyszałem(a)m o jednym kandydacie	10	16	4	6	7
Nie, nie wiem, kto będzie kandydował w wyborach, nie słyszałem(a)m o żadnych kandydatach	72	71	83	84	73

Na wiedzę respondentów w tej kwestii wyraźnie wpływają również takie czynniki, jak: poziom wykształcenia, zainteresowanie polityką i wyborami. Jednak nawet wśród osób z wyższym wykształceniem, interesujących się polityką i samymi wyborami samorządowymi tylko około jednej trzeciej orientuje się, kto będzie kandydował w tych wyborach.

Tabela 6

Czy wie Pan(i), kto w Pana(i) miejscowości będzie kandydował na stanowisko wójta (burmistrza, prezydenta miasta)?	W tym roku odbędą się wybory samorządowe do rad gminnych, powiatowych i sejmików wojewódzkich. Czy Pana(ią) wybory te:		
	interesują	nie interesują	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak, słyszałem(a)m o kilku kandydatach	23	6	3
Tak, słyszałem(a)m o jednym kandydacie	10	7	-
Nie, nie wiem, kto będzie kandydował w wyborach, nie słyszałem(a)m o żadnych kandydatach	67	87	97

WYBORY SAMORZĄDOWE A PREFERENCJE PARTYJNE

W tegorocznych wyborach samorządowych, podobnie jak w poprzednich, dominującą rolę będą odgrywać partie polityczne (szczególnie na szczeblach ponadlokalnych). Powstało już kilka koalicji przedwyborczych zawiązanych przez władze centralne różnych ugrupowań.

Interesowało nas, jakie szanse w wyborach samorządowych mają poszczególne ugrupowania i w jakim stopniu preferencje partyjne mogą przełożyć się na decyzje poparcia w tych wyborach kandydatów poszczególnych ugrupowań.

Trzeba w tym miejscu zastrzec, że poniższe wyniki mają jedynie charakter orientacyjny. Na wyciąganie zbyt daleko idących wniosków nie pozwala - z jednej strony - specyfika wyborów samorządowych, w której dużą rolę odgrywają lokalne komitety wyborcze i lokalne sojusze, z drugiej zaś - charakter badania sondażowego oraz badanej próby

(reprezentatywnej jedynie w skali całego kraju). Z oczywistych względów na naszej liście nie znalazły się już istniejące czy dopiero tworzące się lokalne komitety wyborcze. Nie mamy także możliwości uwzględnienia zawiązywanych lokalnie koalicji partii politycznych. Przedstawiona ankietowanym lista zawiera jedynie koalicje wyborcze powstałe na poziomie ogólnokrajowym, które nie zawsze będą funkcjonować w tym kształcie na niższych szczeblach wyborów - do władz powiatów i gmin.

		CBOS
Na kandydatów jakiej partii lub koalicji partii politycznych zamierza Pan(i) głosować w wyborach samorządowych?		N=596
Sojusz Lewicy Demokratycznej oraz Unia Pracy (koalicja wyborcza)		18%
Platforma Obywatelska oraz Prawo i Sprawiedliwość (koalicja wyborcza)		16%
Samoobrona		11%
Polskie Stronnictwo Ludowe		8%
Liga Polskich Rodzin oraz Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe (koalicja wyborcza)		5%
Front Demokratyczny „Wspólnota 2002” - koalicja wyborcza skupiająca Unię Wolności, Ruch Społeczny i Stronnictwo Konserwatywno-Ludowe - Ruch Nowej Polski		3%
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)		2%
Unia Polityki Realnej (UPR)		1%
Będę głosował(a) na kandydatów niezależnych - niezwiązanych z żadną partią		11%
W wyborach poszczególnych szczebli zagłosuję na kandydatów różnych partii, koalicji		5%
Trudno powiedzieć		21%

* W zestawieniu pominięto Partię Ludowo-Demokratyczną (PLD), która uzyskała 0,3% wskazań, i Polską Partię Socjalistyczną (PPS) - 0,2% wskazań.

Badani zamierzający uczestniczyć w wyborach samorządowych najczęściej gotowi są poprzeć kandydatów koalicji SLD i UP. Jednak tylko niewiele mniej osób chciałoby głosować na przedstawicieli bloku tworzego przez PO i PiS. Na relatywnie duże poparcie może również liczyć Samoobrona. Mniej potencjalnych wyborców skłonnych jest głosować na kandydatów PSL. Tylko co dwudziesty przyszły uczestnik wyborów zakłada, że zagłosuje na listy koalicji tworzonej przez LPR oraz ZChN. Jeszcze mniej osób deklaruje poparcie innej koalicji prawicowej, grupującej UW, RS oraz SKL-RNP.

Co dziewiąty badany zapowiadający udział w jesiennych wyborach nie zamierza głosować na żadną z list „partyjnych” i chce poprzeć kandydatów niezwiązanych z konkretnym ugrupowaniem politycznym. Kolejne 5% ankietowanych deklaruje, że w swej decyzji przy urnie nie będzie się kierować wyłącznie przynależnością partyjną kandydatów i w zależności od szczebla wyborów zamierza głosować na przedstawicieli różnych ugrupowań.

Generalnie można stwierdzić, że wstępne, deklarowane niejako *a priori*, preferencje przyszłych wyborców w ogólnym zarysie odpowiadają aktualnemu układowi sił na scenie politycznej i są pochodną rozmiarów społecznego poparcia, na jakie w tej chwili mogą liczyć poszczególne ugrupowania. Największe szanse na zdobycie głosów wyborców mają kandydaci startujący z list koalicji SLD-UP, firmowanej przez najsilniejsze obecnie ugrupowanie w kraju. Poziom poparcia dla tej koalicji w wyborach samorządowych okazuje się jednak nieco niższy niż deklarowany w odpowiedziach na pytanie o preferencje partyjne w ewentualnych wyborach parlamentarnych. W przypadku drugiej koalicji najbardziej liczącej się w tych wyborach - PO i PiS - mamy do czynienia z niemal całkowitą zgodnością wyników - jej notowania z potencjalnych wyborów samorządowych i parlamentarnych są prawie identyczne. Taki sam jak w wyborach parlamentarnych okazuje się również odsetek badanych deklarujących chęć głosowania na Samoobronę. Większe, niż wynikałoby to z rozmiarów poparcia w skali kraju, są natomiast szanse kandydatów PSL.

Tabela 7

Deklaracje poparcia kandydatów partii w wyborach:		parlamentarnych	samorządowych	
		N=445	N=596	N=381*
		w procentach		
Sojusz Lewicy Demokratycznej	koalicja wyborcza	30	18	29
Unia Pracy	SLD oraz UP	3		
Platforma Obywatelska	koalicja wyborcza	12	16	25
Prawo i Sprawiedliwość	PO oraz PiS	12		
Samoobrona		17	11	17
Polskie Stronictwo Ludowe		7	8	12
Liga Polskich Rodzin	koalicja wyborcza	8	5	8
Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe	LPR oraz ZChN	0		
Unia Wolności	„Wspólnota 2002”	4	3	4
Ruch Społeczny	- koalicja UW,	1		
Stronictwo Konserwatywno-Ludowe - Ruch Nowej Polski	RS, SKL-RNP	0		
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów		3	2	3
Unia Polityki Realnej		1	1	2
Kandydaci niezależni - niezwiązani z żadną partią		-	11	-
W wyborach poszczególnych szczebli zgłoszują na kandydatów różnych partii, koalicji		-	5	-
Trudno powiedzieć		-	21	-

* W celu uzyskania porównywalności wyników deklaracje badanych dotyczące preferencji w wyborach samorządowych (kolumna prawa) zostały przeoprocentowane po wyłączeniu opisowych kategorii odpowiedzi.

A jak wygląda kwestia konsekwencji głosowania? Czy poparcie deklarowane w przypadku wyborów parlamentarnych automatycznie oznacza przychyłność dla kandydatów popieranej partii lub koalicji w wyborach samorządowych?

Zamiar głosowania na kandydatów własnej partii, a w tym wypadku również partii współkoalicjanta, najczęściej deklarują zwolennicy Platformy Obywatelskiej. Aż 81% sympatyków PO zamierza głosować na przedstawicieli bloku utworzonego wspólnie z PiS. Kandydaci tej koalicji w mniejszym stopniu mogą jednak liczyć na głosy sympatyków drugiego z tworzących ją ugrupowań (62% deklaracji).

Tylko w nieco mniejszym stopniu niż wyborcy PO zmobilizowane są również elektoraty PSL oraz SLD. Ponad trzy czwarte sympatyków ludowców i prawie trzy czwarte zwolenników SLD deklaruje gotowość poparcia w wyborach przedstawicieli swojej partii czy firmowanej przez nią koalicji. Na tle tych elektoratów nieco słabiej wypadają zwolennicy Samoobrony, niemniej jednak i oni w zdecydowanej większości zamierzają poprzeć w wyborach swych przedstawicieli. W znacznie mniejszym stopniu na głosy sympatyków własnej partii mogą liczyć kandydaci koalicji LPR oraz ZChN. Sympatycy głównego ugrupowania w tym bloku - LPR - tylko w 45% deklarują zamiar głosowania na przedstawicieli koalicji.

Tabela 8

Na kandydatów jakiej partii lub koalicji partii politycznych zamierza Pan(i) głosować w wyborach samorządowych?	Elektoraty partii politycznych					
	SLD	PO RP	PiS	Samoobrona	PSL*	LPR*
	w procentach					
SLD oraz UP (koalicja wyborcza)	72	2	-	7	-	-
PO oraz PiS (koalicja wyborcza)	1	81	62	-	-	3
Samoobrona	-	2	-	67	8	-
PSL	2	-	-	2	78	11
LPR oraz ZChN (koalicja wyborcza)	-	3	3	5	3	45
Front Demokratyczny „Wspólnota 2002” - (koalicja wyborcza UW, RS i SKL-RNP)	-	-	4	-	3	-
KPEiR	-	1	1	-	-	-
UPR	2	-	-	-	-	-
Pozostałe partie	-	-	-	2	-	-
<i>Będę głosował(a) na kandydatów niezależnych - niezwiązanych z żadną partią</i>	7	6	13	10	5	12
<i>W wyborach poszczególnych szczebli zagłosuję na kandydatów różnych partii, koalicji</i>	-	-	8	-	-	20
Trudno powiedzieć	16	5	9	8	3	9

* Wyniki należy traktować z dużą ostrożnością ze względu na małe liczebności badanych deklarujących poparcie dla tych ugrupowań.

Prezentowane tu wyniki dają jedynie bardzo przybliżony obraz przyszłych decyzji wyborców. Ich dzisiejsze deklaracje w znacznym stopniu mogą bowiem stracić na aktualności, kiedy ostatecznie zawiązane zostaną lokalne koalicje czy komitety wyborcze

i gdy pojawią się w szerszym zestawie nazwiska kandydatów ubiegających się o ich głosy. Samo zjawisko kierowania się przynależnością partyjną może nie mieć tak dużego znaczenia, jak wskazują obecne deklaracje. Niemniej jednak dla dużej części przyszłych wyborców, zwłaszcza w przypadku wyborów do rad i sejmików wojewódzkich, preferencje partyjne pozostaną głównym drogowskazem ułatwiającym podjęcie decyzji.

★

★

★

Przełom czerwca i lipca nie sprzyjał popularyzacji wyborów samorządowych. Wpłynęła na to zapewne nie tylko wakacyjna aura, ale również narastająca frustracja społeczeństwa i rosnąca niechęć do polityki jako takiej. Nie zwiększyła się znacząco liczba Polaków zainteresowanych wyborami samorządowymi, a wśród już zainteresowanych tylko nieznacznie wzrosła intensywność tych deklaracji. Nieco zmalała liczba osób zamierzających wziąć udział w jesiennych wyborach.

Sondażowe deklaracje dotyczące głosowania w wyborach samorządowych nie odbiegają zasadniczo od poparcia, jakiego potencjalni wyborcy udzielają poszczególnym ugrupowaniom w wyborach parlamentarnych. Największe szanse mają kandydaci startujący z list koalicji SLD-UP, choć poziom poparcia dla tej koalicji w wyborach samorządowych okazuje się jednak nieco niższy niż w ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu. Koalicja PO i PiS ma szanse zebrać w tych wyborach niemal dokładnie tyle głosów, ile łącznie zyskałyby oba te ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Bliski notowaniom z wyborów parlamentarnych okazuje się również wynik Samoobrony w wyborach samorządowych. Natomiast nieco większe, niż wynikałoby to z rozmiarów poparcia w skali kraju, wydają się szanse kandydatów PSL w tych wyborach.

Opracowała

Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Jesienią tego roku odbędą się wybory samorządowe do rad gminnych, powiatowych i sejmików wojewódzkich. Inaczej niż w poprzednich wyborach mieszkańcy będą wybierać także wójtów (burmistrzów, prezydentów miast). Czy Pana(ią) wybory te:

	(%)			
	interesują	nie interesują	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	43	1	1024
Płeć				
Mężczyźni	60	39	1	489
Kobiety	51	47	2	535
Wiek				
18-24 lat	41	58	1	158
25-34	55	43	2	185
35-44	64	35	1	163
45-54	60	39	1	222
55-64	53	44	3	134
65 lat i więcej	56	41	2	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	64	34	1	376
Miasto do 20 tys.	63	37	0	135
20-100 tys.	48	51	1	201
101-500 tys.	49	49	3	183
501 tys. i więcej mieszk.	44	54	3	129
Wykształcenie				
Podstawowe	46	53	2	261
Zasadnicze zawodowe	48	50	2	293
Średnie	62	37	1	354
Wyższe	75	24	1	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	76	22	1	86
Prac. umysł. niż. szczebla	70	29	1	87
Pracownicy fiz.- umysł.	49	50	1	75
Robotnicy wykwalifikowani	40	59	1	72
Robotnicy niewykwalifik.	60	38	2	43
Rolnicy	77	23	0	52
Pracujący na własny rach.	77	23	0	49
Bierni zawodowo				
Renciści	50	47	3	114
Emeryci	49	49	2	192
Uczniowie i studenci	34	64	2	68
Bezrobotni	54	46	0	144
Gospodynie domowe i inni	50	47	3	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	69	29	3	148
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	56	44	0	67
sekt. pryw. poza rolnict.	57	43	0	202
prywatnym gosp. rolnym	73	27	0	57
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	55	44	2	132
300-399	60	39	1	106
400-599	50	49	1	187
600-800	52	47	1	168
Powyżej 800 zł	63	35	2	162
Ocena własnych war. mater.				
Złe	50	49	1	354
Średnie	58	40	2	472
Dobre	59	40	2	198
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	45	8	68
Raz w tygodniu	60	39	1	530
1-2 razy w miesiącu	59	40	1	149
Kilka razy w roku	51	48	1	178
W ogóle nie uczestniczy	38	61	1	96
Poglądy polityczne				
Lewica	59	40	2	248
Centrum	59	40	1	282
Prawica	71	28	1	217
Trudno powiedzieć	36	61	2	277

Tabela 2. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?

(%)

	Wezme udział	Jeszcze nie wiem	Nie wezme udziału	Liczba osób
Ogółem	58	18	24	1024
Płeć				
Mężczyźni	64	15	21	489
Kobiety	53	21	27	535
Wiek				
18-24 lat	50	21	28	158
25-34	54	25	21	185
35-44	61	17	22	163
45-54	65	13	22	222
55-64	60	18	22	134
65 lat i więcej	57	15	28	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	66	14	20	376
Miasto do 20 tys.	60	20	20	135
20-100 tys.	49	23	27	201
101-500 tys.	54	18	28	183
501 tys. i więcej mieszk.	52	19	29	129
Wykształcenie				
Podstawowe	51	18	31	261
Zasadnicze zawodowe	50	23	27	293
Średnie	65	15	19	354
Wyższe	73	14	13	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	79	9	12	86
Prac. umysł. niż. szczebla	67	18	15	87
Pracownicy fiz.- umysł.	47	21	32	75
Robotnicy wykwalifikowani	43	21	36	72
Robotnicy niewykwalifik.	53	27	20	43
Rolnicy	77	11	12	52
Pracujący na własny rach.	66	17	18	49
Bierni zawodowo				
Renciści	56	21	23	114
Emeryci	54	14	32	192
Uczniowie i studenci	52	22	26	68
Bezrobotni	60	19	21	144
Gospodynie domowe i inni	48	23	29	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	68	14	18	148
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	59	20	21	67
sekt. pryw. poza rolnict.	54	20	26	202
prywatnym gosp. rolnym	75	10	15	57
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	58	18	23	132
300-399	64	16	20	106
400-599	52	19	29	187
600-800	55	20	25	168
Powyżej 800 zł	67	16	16	162
Ocena własnych war. mater.				
Złe	53	18	28	354
Średnie	60	19	21	472
Dobre	62	15	23	198
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	61	16	23	68
Raz w tygodniu	63	17	20	530
1-2 razy w miesiącu	56	22	22	149
Kilka razy w roku	56	16	28	178
W ogóle nie uczestniczy	36	24	40	96
Poglądy polityczne				
Lewica	60	17	23	248
Centrum	61	17	22	282
Prawica	76	12	12	217
Trudno powiedzieć	40	25	35	277

Tabela 3. Czy wie Pan(i), kto w Pana(i) miejscowości będzie kandydował w jesiennych wyborach samorządowych na stanowisko wójta (burmistrza, prezydenta miasta)? 1 - Tak, słyszałem(a)m o kilku kandydatach; 2 - Tak, słyszałem(a)m o jednym kandydacie; 3 - Nie, nie wiem, kto będzie kandydował w wyborach, nie słyszałem(a)m o żadnych kandydatach

	(%)			Liczba osób
	1	2	3	
Ogółem	15	9	76	1024
Płeć				
Mężczyźni	18	10	72	489
Kobiety	13	7	80	535
Wiek				
18-24 lat	7	9	84	158
25-34	17	6	77	185
35-44	18	9	73	163
45-54	22	7	71	222
55-64	17	12	70	134
65 lat i więcej	7	10	83	162
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	10	72	375
Miasto do 20 tys.	13	16	71	135
20-100 tys.	13	4	83	201
101-500 tys.	9	6	84	183
501 tys. i więcej mieszk.	20	7	73	129
Wykształcenie				
Podstawowe	6	10	84	261
Zasadnicze zawodowe	12	8	81	293
Średnie	21	8	71	354
Wyższe	29	9	62	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	32	8	59	86
Prac.umysł.niż.szczębla	31	6	63	87
Pracownicy fiz.- umysł.	7	7	85	75
Robotnicy wykwalifikowani	17	4	80	72
Robotnicy niewykwalifik.	14	10	76	43
Rolnicy	24	8	67	52
Pracujący na własny rach.	21	10	69	49
Bierni zawodowo				
Renciści	8	8	84	114
Emeryci	13	10	77	191
Uczniowie i studenci	7	7	85	68
Bezrobotni	9	13	77	144
Gospodynie domowe i inni	8	5	87	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	30	8	62	148
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	24	4	71	67
sekt. pryw. poza rolnict.	13	8	80	202
prywatnym gosp. rolnym	25	8	67	57
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	10	13	77	132
300-399	13	12	75	106
400-599	14	10	77	186
600-800	17	7	76	168
Powyżej 800 zł	24	5	72	162
Ocena własnych war. mater.				
Złe	9	9	82	354
Średnie	19	9	72	471
Dobre	17	6	77	198
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	15	5	79	68
Raz w tygodniu	18	10	72	530
1-2 razy w miesiącu	12	8	79	149
Kilka razy w roku	11	8	81	178
W ogóle nie uczestniczy	16	4	80	96
Poglądy polityczne				
Lewica	17	10	73	248
Centrum	15	11	74	282
Prawica	20	6	74	217
Trudno powiedzieć	9	7	84	276

Tabela 4. Na kandydatów jakiej partii lub koalicji partii politycznych zamierza Pan(i) głosować w wyborach samorządowych? (%)

	Wspólnota 2002	KPEiR	LPR i ZChN	PLD	PO i PiS	PPS	PSL	Samoobrona
Ogółem	3	2	5	0	16	0	8	11
Płeć								
Mężczyźni	2	2	4	1	16	0	7	15
Kobiety	3	2	6	0	16	0	9	6
Wiek								
18-24 lat	4	0	8	0	11	0	6	16
25-34	1	0	3	0	23	0	8	12
35-44	5	0	3	0	14	0	5	10
45-54	2	0	3	1	12	0	9	10
55-64	3	4	6	0	21	1	8	6
65 lat i więcej	1	8	9	0	14	0	10	11
Miejsce zamieszkania								
Wieś	0	3	5	1	4	0	16	19
Miasto do 20 tys.	3	1	8	0	9	0	2	2
20-100 tys.	5	3	5	0	14	0	5	6
101-500 tys.	6	2	3	0	37	0	1	6
501 tys. i więcej mieszk.	2	0	3	0	37	2	0	5
Wykształcenie								
Podstawowe	0	4	5	0	3	0	12	18
Zasadnicze zawodowe	1	2	11	1	10	0	8	19
Średnie	4	2	3	0	19	0	7	5
Wyższe	6	0	1	0	35	1	4	2
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	2	0	1	0	26	0	5	0
Prac. umysł. niż. szczebla	0	0	4	0	25	0	4	2
Pracownicy fiz.- umysł.	8	4	5	0	9	0	0	7
Robotnicy wykwalifikowani	8	0	2	7	3	0	10	10
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	0	0	0	11	39
Rolnicy	0	3	3	0	6	0	27	21
Pracujący na własny rach.	2	0	1	0	41	3	4	8
Bierni zawodowo								
Renciści	3	7	7	0	10	0	12	12
Emeryci	1	5	8	0	17	0	6	9
Uczniowie i studenci	10	0	3	0	19	0	4	2
Bezrobotni	0	0	6	0	6	0	8	19
Gospodynie domowe i inni	6	4	19	0	30	0	5	13
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	2	0	1	0	16	0	4	3
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	9	0	5	0	11	0	9	9
sekt. pryw. poza rolnict.	1	1	3	2	27	1	4	11
prywatnym gosp. rolnym	0	3	6	0	6	0	28	18
Dochody na jedną osobę								
Do 299 zł	0	2	7	3	5	0	9	17
300-399	0	2	9	0	8	0	8	15
400-599	3	5	4	0	8	0	13	12
600-800	3	3	3	0	16	0	2	7
Powyżej 800 zł	8	1	3	0	27	1	7	2
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	3	6	1	12	0	7	14
Średnie	3	3	4	0	14	0	10	11
Dobre	5	1	5	0	25	1	5	5
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	8	0	5	0	13	0	7	4
Raz w tygodniu	2	3	7	1	14	0	11	9
1-2 razy w miesiącu	0	3	3	0	19	0	5	18
Kilka razy w roku	2	0	1	0	15	1	3	15
W ogóle nie uczestniczy	7	1	0	0	30	0	1	4
Poglądy polityczne								
Lewica	1	2	2	0	5	1	10	9
Centrum	3	2	3	1	13	0	11	9
Prawica	5	2	10	0	36	0	2	10
Trudno powiedzieć	0	3	5	0	4	0	9	16

(continued)

Tabela 4 (cd.). Na kandydatów jakiej partii lub koalicji partii politycznych zamierza Pan(i) głosować w wyborach samorządowych?

(%)

	SLD i UP	UPR	Kandydaci niezależni	Kandydaci różnych partii	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	1	11	5	21	596
Płeć						
Mężczyźni	18	2	12	5	17	313
Kobiety	19	1	9	5	24	283
Wiek						
18-24 lat	20	0	14	0	21	80
25-34	18	1	14	8	13	100
35-44	15	2	15	11	20	99
45-54	19	3	10	3	26	144
55-64	22	1	8	2	18	80
65 lat i więcej	16	0	5	2	24	93
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	1	14	3	22	249
Miasto do 20 tys.	26	0	11	11	26	81
20-100 tys.	20	2	11	8	21	99
101-500 tys.	20	2	8	2	12	100
501 tys. i więcej mieszk.	24	3	4	0	21	67
Wykształcenie						
Podstawowe	15	0	9	1	32	133
Zasadnicze zawodowe	13	1	11	5	17	147
Średnie	24	1	12	4	21	232
Wyższe	18	3	9	12	9	85
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	28	3	12	17	6	67
Prac. umysł. niż. szczebla	18	0	10	4	34	58
Pracownicy fiz. - umysł.	28	0	14	4	22	35
Robotnicy wykwalifikowani	22	0	4	8	26	31
Robotnicy niewykwalifik.	10	6	5	0	29	23
Rolnicy	2	2	13	0	22	40
Pracujący na własny rach.	4	5	16	0	16	32
Bierni zawodowo						
Renciści	20	2	1	2	23	64
Emeryci	18	0	9	3	23	104
Uczniowie i studenci	26	0	11	0	24	35
Bezrobotni	21	0	17	7	16	87
Gospodynie domowe i inni	0	0	18	0	4	20
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	20	2	14	13	25	101
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	30	4	4	0	19	40
sekt. pryw. poza rolnict.	15	2	11	3	19	108
prywatnym gosp. rolnym	3	1	14	0	21	43
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	14	0	21	0	23	77
300-399	21	0	12	4	20	68
400-599	9	3	9	10	24	97
600-800	28	0	14	8	17	92
Powyżej 800 zł	29	2	7	2	12	109
Ocena własnych war. mater.						
Złe	18	0	9	3	27	189
Średnie	18	2	11	5	21	284
Dobre	19	2	14	7	11	123
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	7	0	7	17	30	42
Raz w tygodniu	13	2	12	5	21	334
1-2 razy w miesiącu	23	1	10	2	15	84
Kilka razy w roku	30	0	11	2	20	100
W ogóle nie uczestniczy	32	0	1	5	18	35
Poglądy polityczne						
Lewica	47	0	9	0	14	149
Centrum	16	1	15	7	20	171
Prawica	3	4	12	8	9	165
Trudno powiedzieć	6	0	6	2	48	110